

Nieuwsbrief Karshoek-Stegeren – juni 2021

In deze nieuwsbrief aandacht voor:

- *Werkzaamheden zuidzijde*
- *Ontwikkeling gebied*
- *Archeologische vondsten*
- *Afronding en oplevering*

Richting afronding project....

De werkzaamheden voor project Karshoek-Stegeren naderen het einde. Sinds april wordt gewerkt aan de zuidzijde van de Vecht en dit loopt naar tevredenheid. Na een nat en koud voorjaar is de zomer aardig losgekomen. De uitvoering loopt op planning en dat betekent dat het werk voor de zomervakantie gereed is.

In deze nieuwsbrief leest u over de actuele werkzaamheden, de afronding van het project en over interessante historische vondsten die gedaan zijn tijdens de uitvoering

Werkzaamheden ‘zuid’

In april is de uitvoering aan de zuidzijde van de Vecht, nabij Beerze, opgepakt. Als eerste is de bochtaansluiting gemaakt van de nieuwe meander op de bestaande Vecht. Omdat deze nieuwe bocht er scherp inligt is de oever aan de buitenzijde verstevigd. Met doek en stenen is bekleding aangebracht om te voorkomen dat de zandige Vechtoever bij grotere afvoeren hier uit gaat spoelen. Vervolgens is de hoogwaterdrempel aangelegd. Deze sluit de bestaande Vecht af en zorgt dat het water via de nieuwe meander stroomt. Deze ‘drempel’ kan overstromen bij hoog water. Om die reden is ook hier bekleding aangebracht met stenen.

Door een kleine aanpassing hebben we het meeste zand/grond binnen de werkgrenzen kunnen houden. Hierdoor is slechts een heel beperkte hoeveelheid grond afgevoerd, waarmee overlast op de weg rond Beerze beperkt is gebleven.

Ontwikkeling gebied

De regen van dit voorjaar is voor het werk zelf niet altijd prettig, maar is zeer goed geweest voor de ontwikkeling van het gebied. Dat zien we goed aan het opkomen van ingezaaide percelen en de groei van ingeplant bosplantsoen. Bijgevoegde foto's geven een fraai overzicht van het werk en de ontwikkeling van dit gebied.

Archeologische vondsten

In de afgelopen maanden zijn bij graafwerkzaamheden in projectgebieden Karshoek-Stegeren en Rheezermaten meerdere eiken gevonden. Uit onderzoek blijkt dat ze bijna 6000 jaar oud zijn! Vrijwel alle boomstammen uit Stegeren stammen uit een korte periode, van ca 3.800 tot 3.500 v.Chr.

De eiken uit het Vechtdal vormen een interessante sleutel tot de geschiedenis van de Vecht en de menselijke bewoning ervan. De bomen die gevonden zijn in Stegeren zijn waarschijnlijk te herleiden tot de komst van de eerste boeren in het gebied en de door hen veroorzaakte ontbossing. Enkele bomen stammen uit de ijzertijd en de vroege middeleeuwen. We weten nog niet of de bomen van Rheezermaten hetzelfde beeld laten zien.

Lees voor meer informatie de bijlage bij deze nieuwsbrief.

LIFE IP
} Deltanatuur

Ruimte voor de
Vecht

Afronding en Oplevering

Kort voor de zomervakantie wordt het werk door de aannemer opgeleverd. Deze maand wordt het werk aan de zuidzijde afgerond en afsluitend zullen nog een paar restpunten aan de noordzijde worden afgehandeld. Daarmee vertrekken de machines uit het terrein en wordt het gebied teruggegeven aan de bewoners/gebruikers. De officiële opening volgt na de zomervakantie; hierover wordt op een later moment informatie verstrekt.

Info en contact

Op de website van waterschap Vechtstromen vindt u meer info over het project; ga hiervoor naar www.vechtstromen.nl/karshoekstegeren. Hier vindt u ook de eerder gepubliceerde nieuwsbrieven en berichten van afgelopen jaar.

Heeft u vragen, opmerkingen of klachten over het werk in Karshoek-Stegeren? Neem dan contact op met omgevingsmanager Jan Schoot Uiterkamp via 06-54922412 of j.schootuiterkamp@baks.nl.

LIFE IP
} Deltanatuur

Bijlage: “Zesduizend jaar oude eiken gevonden”

In de afgelopen maanden werden bij graafwerkzaamheden in projectgebieden Karshoek-Stegeren en Rheezermaten tientallen eiken aangetroffen. De vondst werd gemeld bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) in Amersfoort. In goed overleg met het waterschap konden van iets meer dan 70 bomen monsters voor onderzoek gezaagd worden. Graag laten we weten wat er inmiddels bekend is over deze subfossiele bomen.

Er bestaat een speciaal woord voor de resten van bomen die worden gevonden bij het afgraven van veen, zand en klei. Die worden al eeuwenlang kienhout genoemd. Het hout is vaak duizenden jaren oud, maar doordat het omgeven wordt door zuurstofloos grondwater is het nooit verrot. Tijdens de grootschalige ontginning van de Fries-Drentse veengebieden in de zeventiende tot en met twintigste eeuw werd het in grote hoeveelheden aangetroffen. Meestal ging het daar om dennenhout. Tegenwoordig is kienhout, in de meeste gevallen eik, door het geringe aanbod kostbaar. Takken zijn geliefd bij mensen met een aquarium. Dikkere stammen vinden aftrek bij kunstenaars en meubelmakers. Kienhout is echter ook van grote betekenis voor de wetenschap. Het helpt bij de datering van cultureel erfgoed, de verzameling van hydrologische en klimaatgegevens en de reconstructie van het natuurlijke landschap in het verleden.

Intussen zijn van 38 bomen de resultaten binnen van het dendrochronologisch onderzoek, alle van de vindplaats Karshoek. De dendrochronologie of boomtjkdkunde is een absolute dateringsmethode waarbij gebruik wordt gemaakt van de unieke opeenvolging van individuele jaarringen. Een jaarring is de optelsom van de relatief wijde cellen van de lente en de nauwere die in de zomer worden gevormd. In een jaar met goede groeiomstandigheden vormt zich namelijk een brede jaarring, in een slechter jaar met bijvoorbeeld een vroeg invallende winter of een overstroming een smalle. Iedere boomstam laat een eigen patroon van dikkere en dunnere jaarringen zien: een soort streepjescode die een afspiegeling vormt van de wisselende groeiomstandigheden door de jaren heen. Als bomen in een regio onder dezelfde klimatologische en hydrologische omstandigheden groeien, lijken hun jaarringen sterk op elkaar. Door de breedtes vast te leggen voor lange overlappende reeksen jaarringen uit levende bomen, bomen verwerkt in oude gebouwen, delen van bomen gevonden tijdens opgravingen en subfossiele bomen uit venen kan voor een specifiek gebied een jaarringkalender worden gemaakt. Het patroon van een oud stuk hout kan worden vergeleken met deze kalender en zo tot op het jaar nauwkeurig worden gedateerd. Voor Nederland beschikken we over een standaardkalender van de eik, die teruggaat tot ruim 8400 jaar geleden.

Heel opmerkelijk is dat vrijwel alle boomstammen uit Stegeren stammen uit een korte periode, van ca 3.800 tot 3.500 v.Chr. Ze zijn dus bijna zesduizend jaar oud! Het is verleidelijk om een relatie te leggen met de komst van de eerste boeren in het gebied en de door hen veroorzaakte ontbossing. Enkele bomen stammen uit de ijzertijd en de vroege middeleeuwen. We weten nog niet of de bomen van Rheezermaten hetzelfde beeld laten zien. De eiken uit het Vechtdal zijn om twee redenen belangrijk. In de eerste plaats vormen ze een aanvulling op de Nederlandse jaarringkalender. In de tweede plaats vormen de bomen een interessante sleutel tot de geschiedenis van de Vecht en de menselijke bewoning ervan.

LIFE IP
} Deltanatuur

Ruimte voor de
Vecht